

PENSIJU KAPITĀLS

Kā veicināt ieguldījumus Latvijas izaugsmei?

2025. GADA 11. JŪNIJS

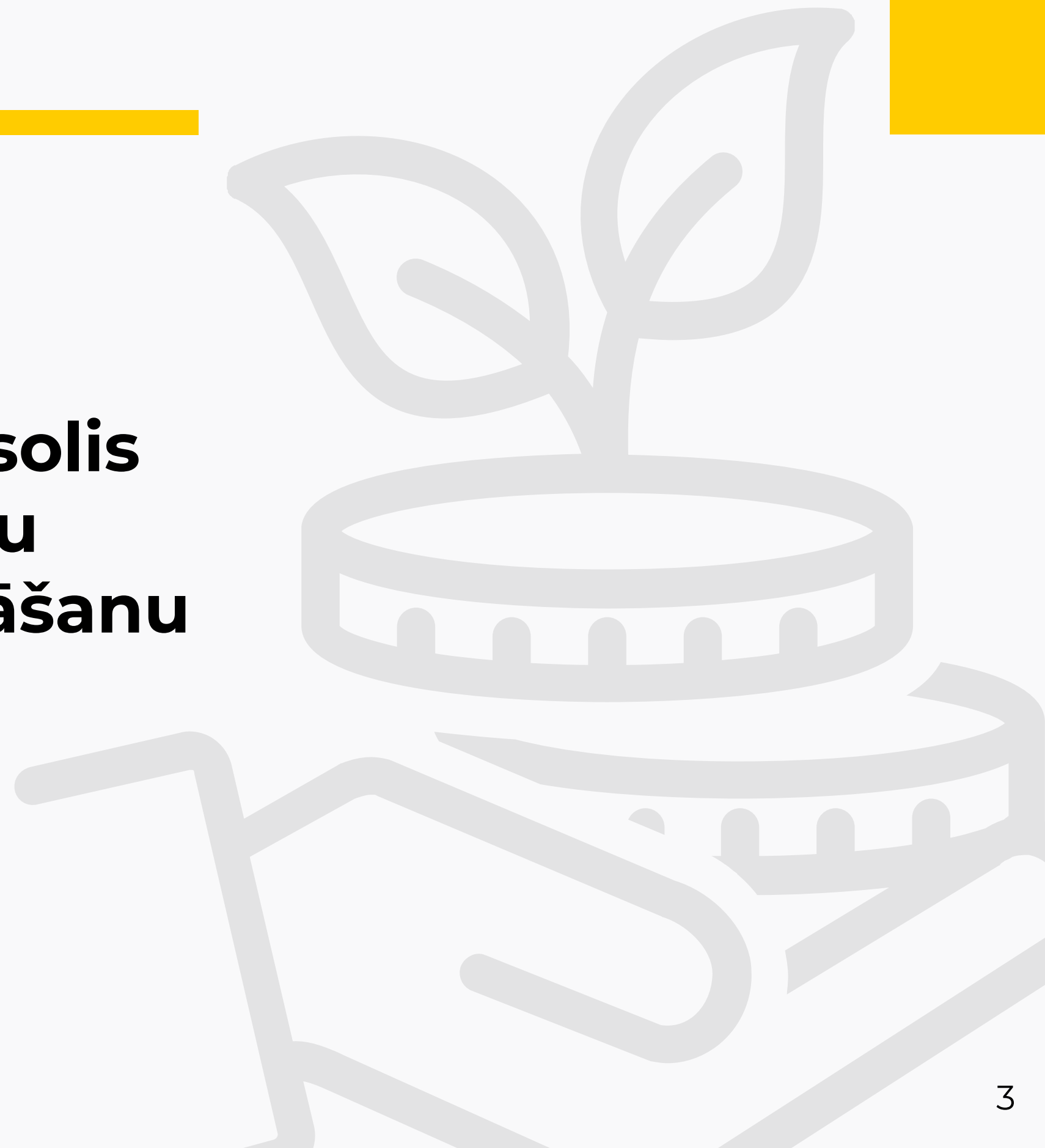
MEMORANDA NOZĪME PENSIJU FONDU IEGULDĪJUMIEM LATVIJAS TAUTSAIMNIECĪBĀ

ULDIS CĒRPS

Finanšu nozares asociācijas valdes priekšsēdētājs

STRATĒGISKA VIENOŠANĀS LATVIJAS EKONOMIKAS STIPRINĀŠANAI

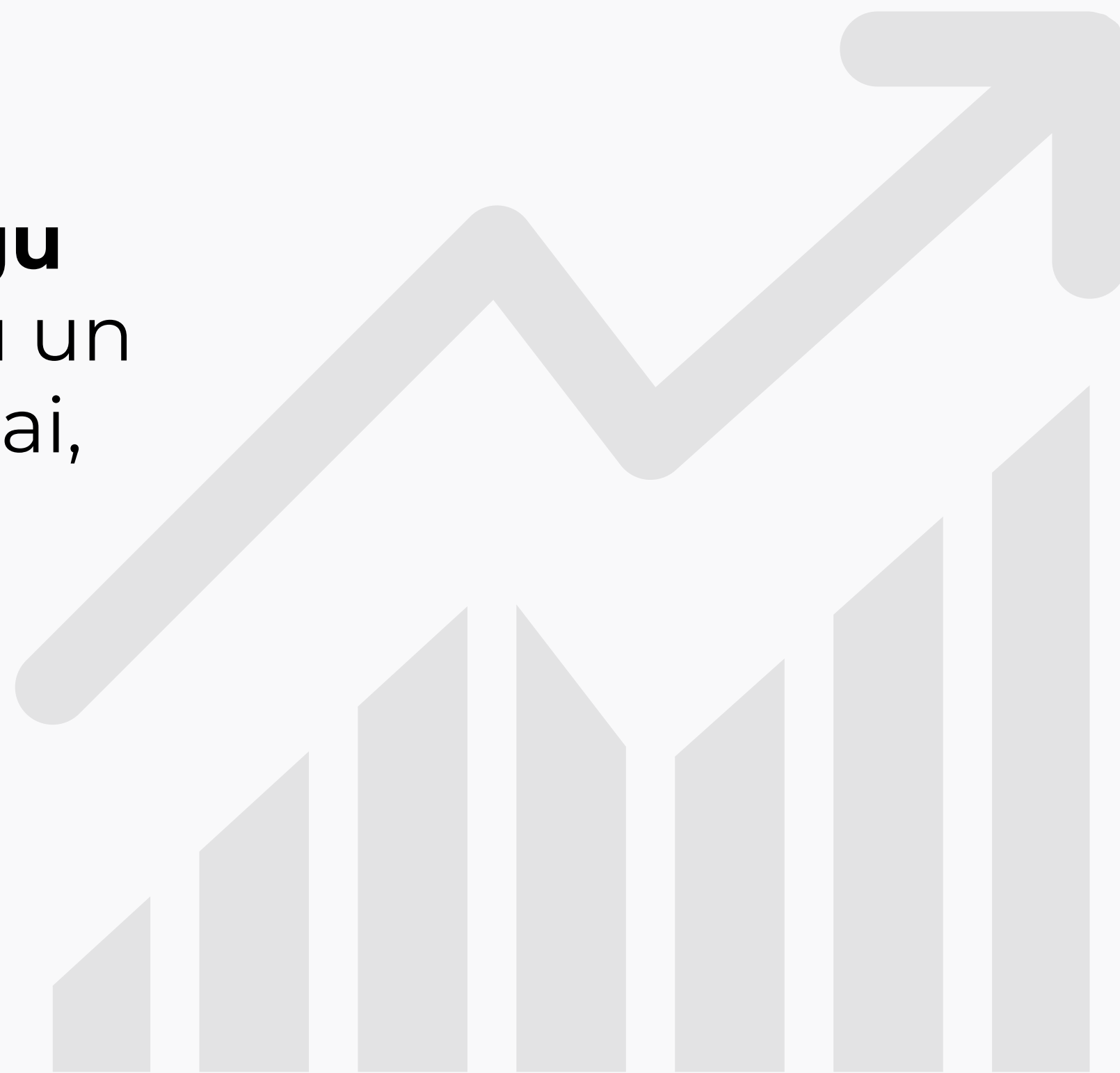
Sadarbības memorands ir **būtisks solis** ceļā uz **strukturētu un mērķtiecīgu pensiju fondu ieguldījumu veicināšanu** Latvijas tautsaimniecībā.

PENSIJU FONDU LĪDZEKLĪ KĀ ATTĪSTĪBAS DZINĒJSPĒKS

Pensiju fondi var kļūt par nozīmīgu kapitāla avotu Latvijas uzņēmumu un infrastruktūras projektu finansēšanai, **ievērojot valsts fondēto pensijas shēmas dalībnieku intereses.**

ATBALSTS NACIONĀLAJĀM PRIORITĀTĒM UN SABIEDRISKAJAM LABUMAM

Jomas, kurās ieguldījumi var nest vislielāko sabiedrisko labumu un vienlaikus sniegt atbilstošu ienesīgumu pensiju plānu dalībniekiem:

- aizsardzības infrastruktūra;
- mājokļu celtniecība un renovācija;
- energoefektivitāte;
- dekarbonizācija;
- aprites ekonomika.

SADARBĪBAS MEHĀNISMS UN CAURSPĪDĪGUMS

Informācijas apmaiņu starp pensiju fondu pārvaldītājiem un iespējkapitāla nozari, kā arī **kopīgu rīcības plānu izstrādi.**

ATBILDE UZ ĢEOPOLITISKAJEM UN FISKĀLAJEM IZAICINĀJUMIEM

Veicināt Latvijas spēju atbildēt **uz ģeopolitiskajiem izaicinājumiem.**

Pensiju fondu ieguldījumi var kalpot kā viens no finansējuma avotiem, kas mazina atkarību no publiskā sektora līdzekļiem.

PENSIJU 2.LĪMENA FONDU VĒSTURISKAIS ĪENESĪGUMS

VIDĒJAIS GADA ĪENESĪGUMS LIELĀKAJAM PLĀNAM KATRĀ GRUPĀ

Grupa	Aktīvi kopā (mljrd.)	Aktīvi lielākajam plānam (mljrd.)	1 gads	3 gadi	5 gadi
Augsts risks	4.1	1.0 (24%)	7.7%	10.8%	11.0%
Vidējs risks	3.2	1.2 (36%)	5.2%	4.4%	3.8%
Konservatīvie plāni	0.7	0.3 (53%)	5.3%	2.0%	-0.2%
Sabalansētie plāni	0.9	0.2 (25%)	4.3%	2.0%	-0.1%

MEMORANDA NOZĪME PENSIJU FONDU IEGULDĪJUMIEM LATVIJAS TAUTSAIMNIECĪBĀ.

ULDIS CĒRPS

Finanšu nozares asociācijas valdes priekšsēdētājs

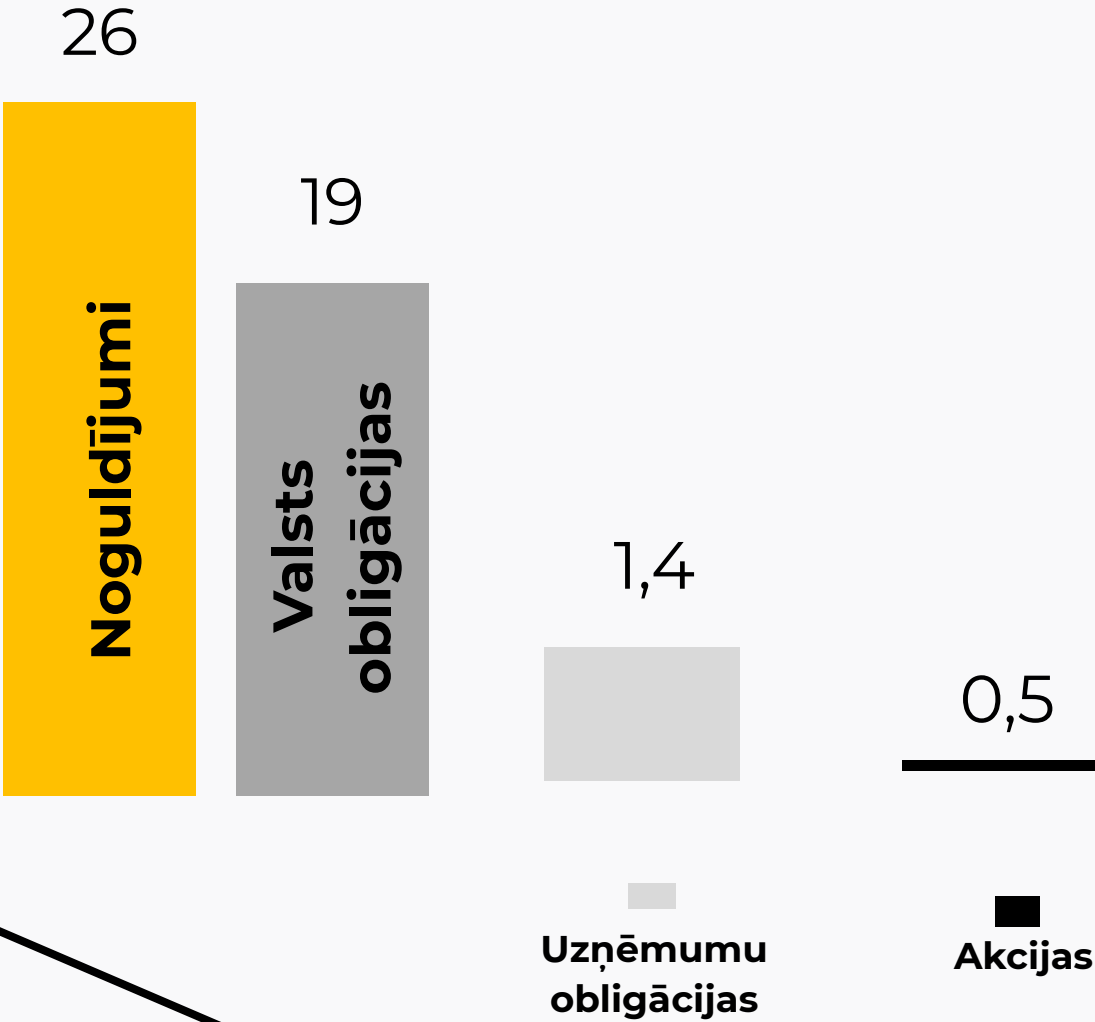
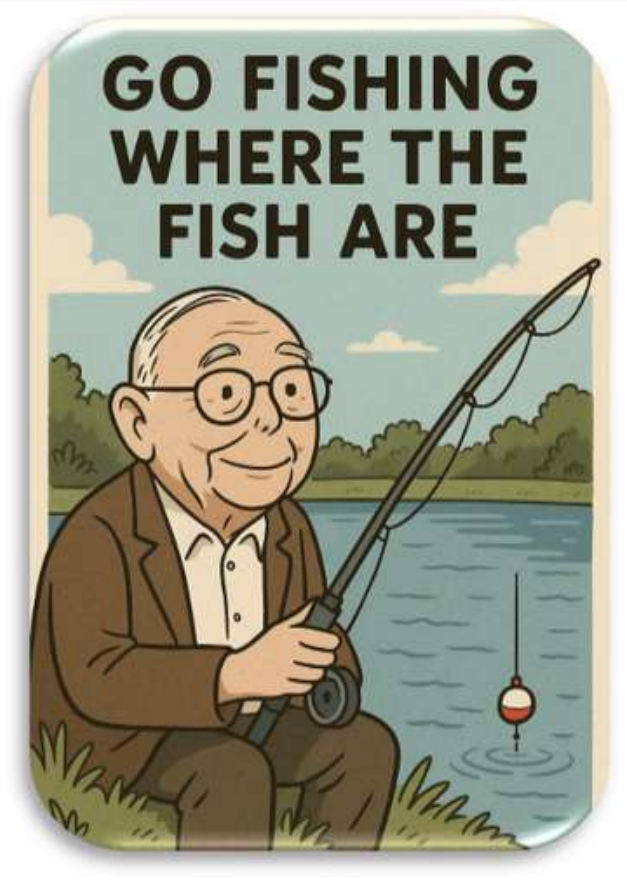
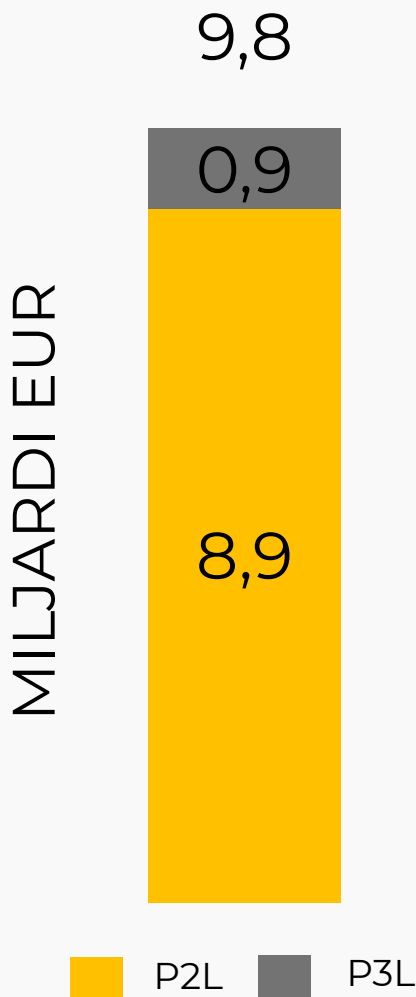
KĀ IESPĒJKAPITĀLA FONDI UN ALTERNATĪVIE INVESTĪCIJU INSTRUMENTI PALĪDZ PIESAISTĪT PRIVĀTĀ SEKTORA FINANSĒJUMU

HARIJS ŠVARCS

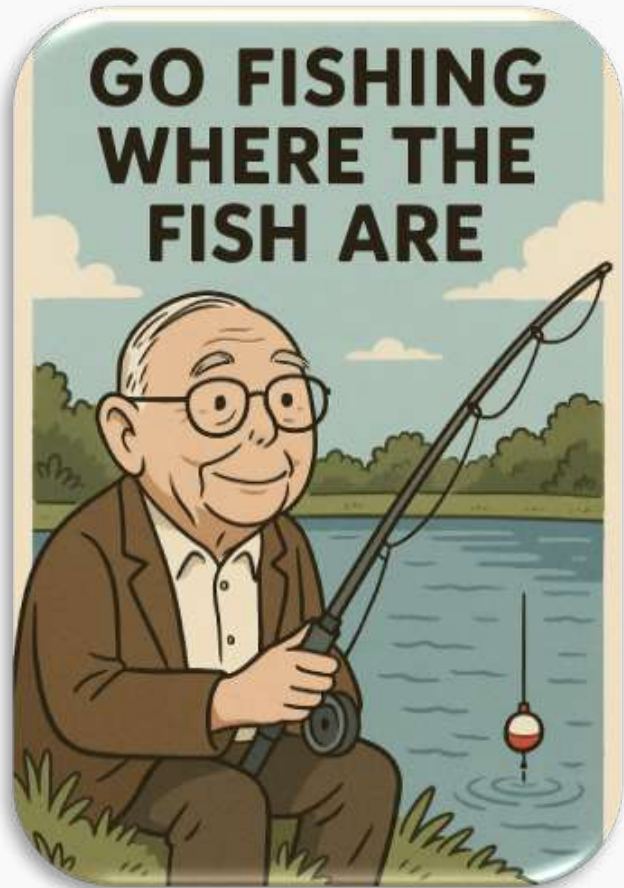
Latvijas Privātā un Iespējkapitāla asociācijas valdes loceklis, SG Capital partneris

PENSIJU PLĀNI UN VIETĒJAIS TIRGUS

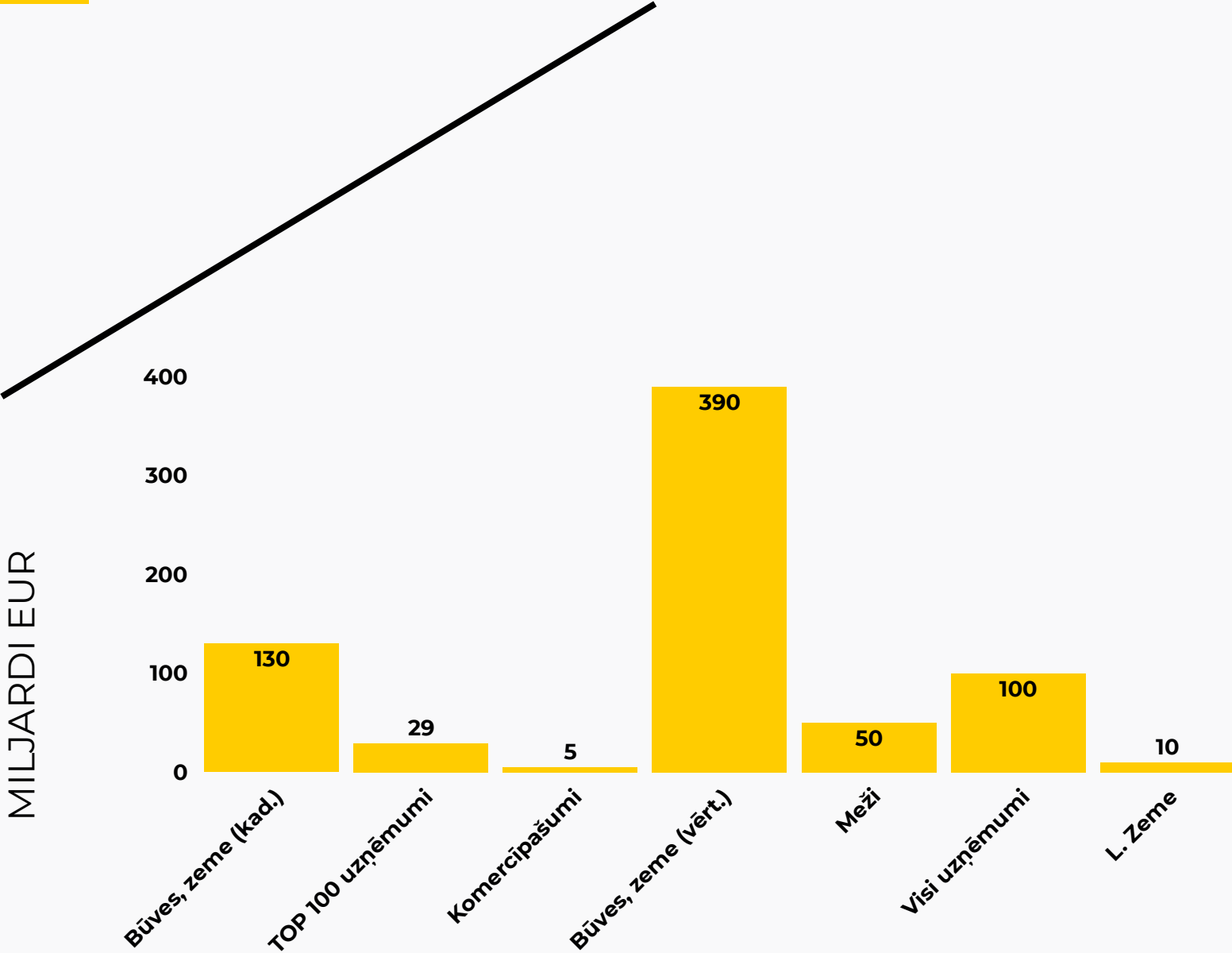
BŪTISKI APJOMI

LIELĀKĀS AKTĪVU KLASES LATVIJĀ

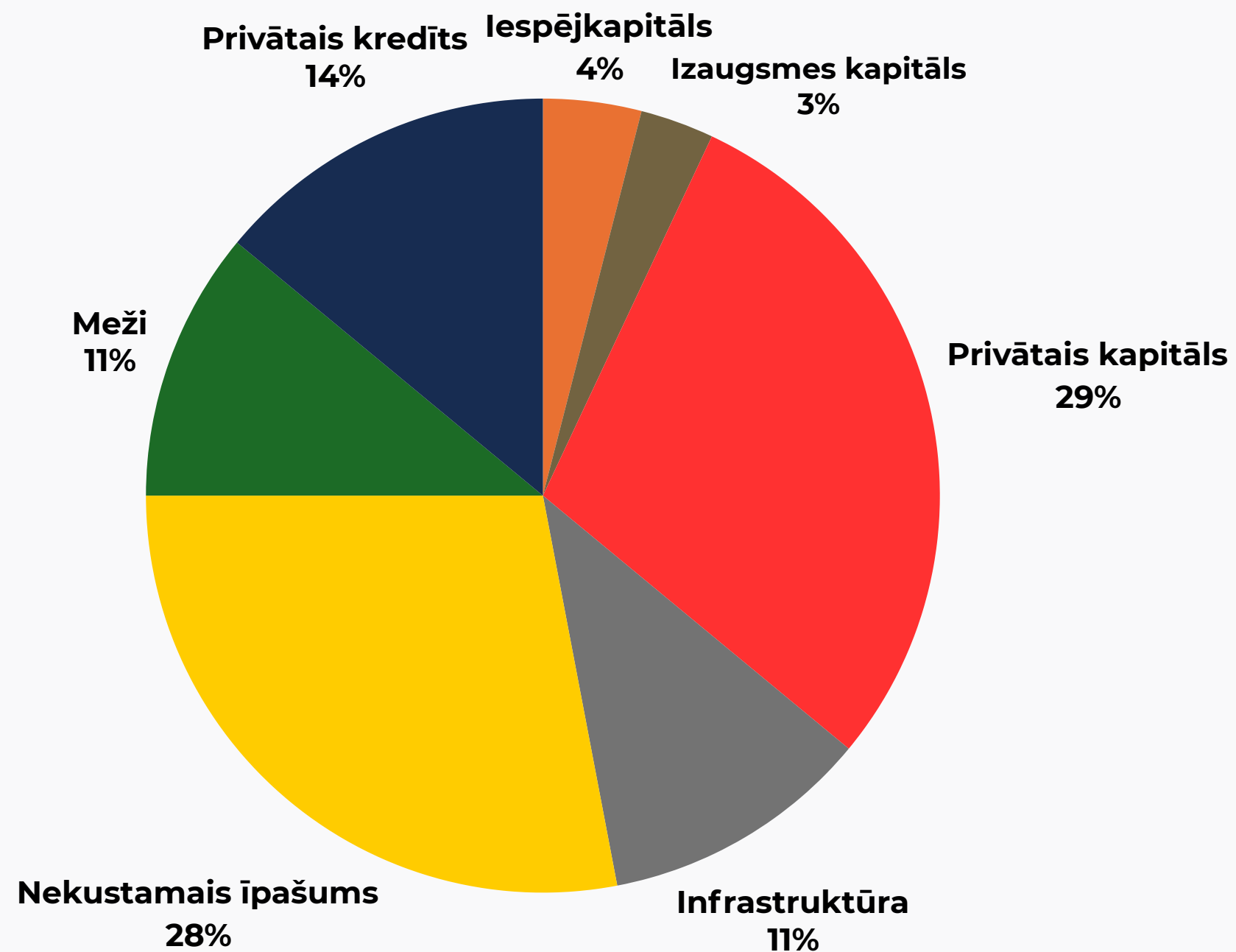

AIF

Avots: VZD kadastra dati, Colliers dati, Prudentia, Lursoft, autora aprēķini.

LVCA BIEDRU PAREDZAMIE IEGULDĪJUMU APJOMI

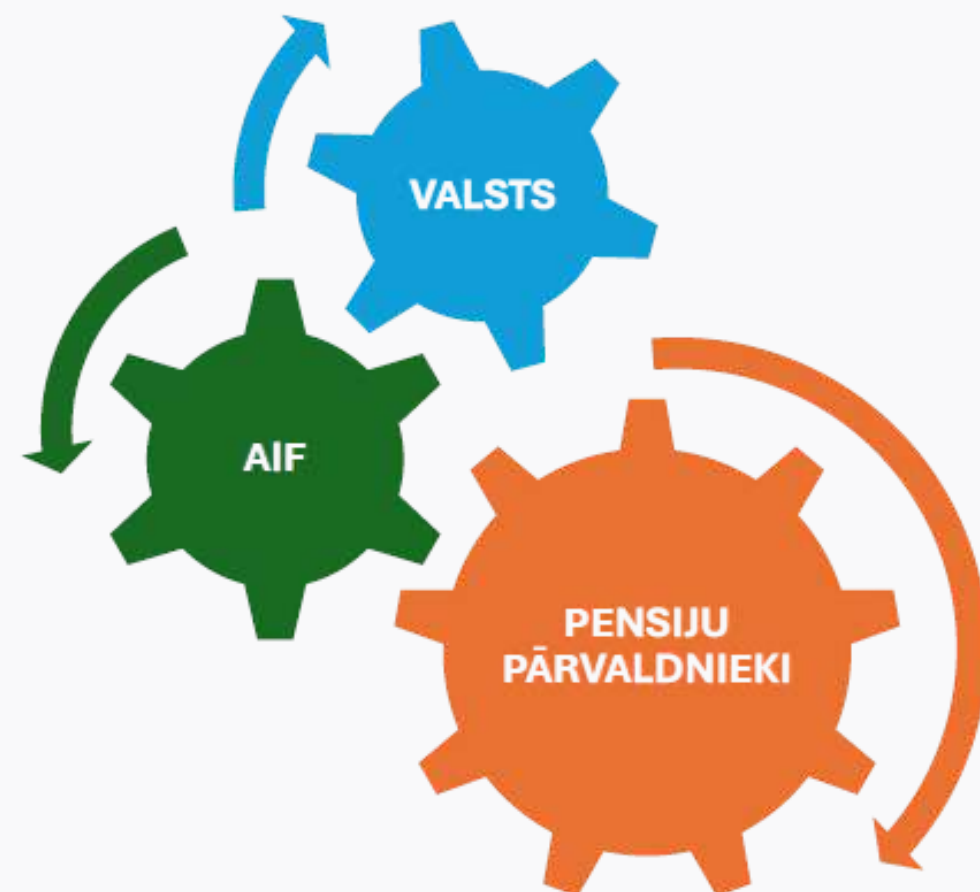
2025-2027 PIEEJAMIE APJOMI

2 MILJARDI EIRO

+

**PPP PROJEKTI UN
IEGULDĪJUMI MILITĀRAJĀ
JOMĀ**

PENSIJU UZKRĀJUMI RADA IEGULDĪŠANAS IESPĒJAS

MĒRĶI
TERMIŅI
VĒLMES
AMBĪCIJAS

KĀ IESPĒJKAPITĀLA FONDI UN ALTERNATĪVIE INVESTĪCIJU INSTRUMENTI PALĪDZ PIESAISTĪT PRIVĀTĀ SEKTORA FINANSĒJUMU

HARIJS ŠVARCS

Latvijas Privātā un Iespējkapitāla asociācijas valdes loceklis, SG Capital partneris

KĀ LIELIE PENSIJU PĀRVALDĪTĀJI REDZ IEGULDĪJUMU IESPĒJAS LATVIJĀ UN KĀ ŠĪ SADARBĪBA PALĪDZĒS RISKU VADĪBĀ

KĀRLIS PURGAILIS

Finanšu nozares asociācijas Kapitāla tirgus komitejas līdzpriekšsēdētājs, IPAS CBL Asset Management valdes priekšsēdētājs, Bankas Citadele galvenais ekonomists

PENSIJU 2. LĪMEŅA IESPĒJAS IEGULDĪT LATVIJĀ

- **Biržās kotētās uzņēmumu akcijas**

Nasdaq Rīga kapitalizācija EUR 533 miljoni, 13 uzņēmumi.

- **Latvijas valdības parāda vērtspapīri**

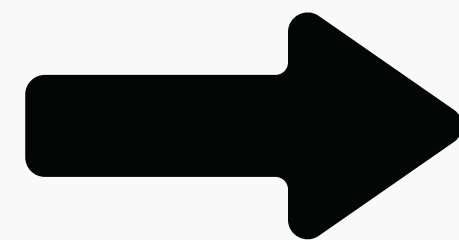
- **Uzņēmumu obligācijas**

- **Alternatīvie ieguldījumu fondi (AIF)**

PENSIJU 2.LĪMENA PĀRVALDNIEMI – LIELĀKAIS INSTITUCIONĀLO INVESTORU SEGMENTS LATVIJĀ

**KOPĒJAIS P2L UZKRĀJUMS
UZ ŠĪ GADA 31. MAIJU**

EUR 8.9 MILJARDI

PENSIJU 2.LĪMEŅA PĀRVALDNIEMI – LIELĀKAIS INSTITUCIONĀLO INVESTORU SEGMENTS LATVIJĀ

- **Konservatīvie plāni iegulda Latvijas valsts un uzņēmumu obligācijās:**

Atsevišķu konservatīvo plānu ieguldījumi šādās obligācijās sasniedz **pat 19% no plāna aktīviem.**

- **Aktīvie plāni, kas iegulda līdz 50% akcijās, veicot ieguldījumus Latvijā, pārsvarā iegulda alternatīvajos ieguldījumu fondos:**

Kopējie ieguldījumi Latvijā šiem atsevišķiem šiem plāniem sastāda **8-10% no plāna aktīviem.**

- **Aktīvie plāni, kas iegulda līdz 100% akcijās praktiski neiegulda Latvijā. Šādu plānu aktīvu kopsumma ir EUR 4 miljardi, no kuriem EUR 1,6 ir pasīvi pārvaldīti indeksu plāni:**

Dažu plānu ieguldījumi Latvijā **nepārsniedz 1%** no plāna aktīviem un ir veikti caur alternatīvajiem ieguldījumu fondiem.

PENSIJU 2.LĪMEŅA IEGULDĪJUMI AIFOS

2024. gadā alternatīvo ieguldījumu fondu (AIF) tirgus Latvijā pieauga par 14 %.

- Kopējie alternatīvo ieguldījumu fondu (AIF) neto aktīvi 2024. gada beigās sasniedza **EUR 0,46 mljrd.**, tiem pieaugot par 14 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.
- **Galvenie ieguldītāji AIF fondos ir pensiju pārvaldnieki** (48 %), privātuzņēmumi (25 %) un attīstības finanšu institūcija Altum (13 %).
- Lielākā daļa AIF līdzekļu 2024. gadā tika ieguldīti privātā kapitālā (58 %), kam seko nekustamais īpašums (28 %) un citi ieguldījumi (13 %).
- Ieguldījumi valstu grupu dalījumā pārsvarā tika veikti Baltijas valstīs, un no tā **lielākā daļa Latvijā** (70 % no visiem AIF ieguldījumiem).

KĀ LIELIE PENSIJU PĀRVALDĪTĀJI REDZ IEGULDĪJUMU IESPĒJAS LATVIJĀ UN KĀ ŠĪ SADARBĪBA PALĪDZĒS RISKU VADĪBĀ

KĀRLIS PURGAILIS

Finanšu nozares asociācijas Kapitāla tirgus komitejas līdzpriekšsēdētājs, IPAS CBL Asset Management valdes priekšsēdētājs, Bankas Citadele galvenais ekonomists

PRIEKŠNOSACĪJUMI UN IZAICINĀJUMI UZŅĒMUMIEM, KAS VĒLAS IZIET KAPITĀLA TIRGŪ

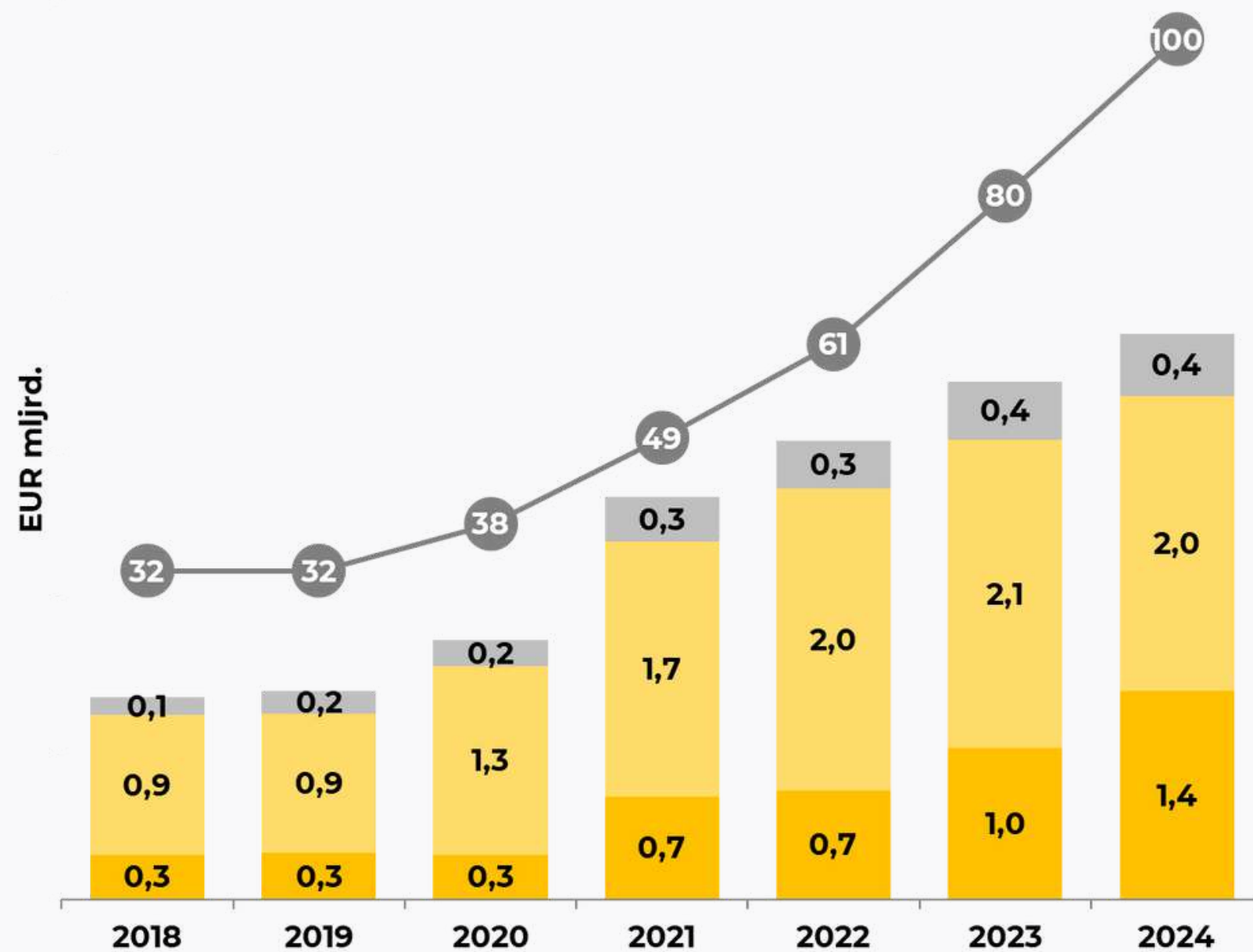
KRISTIĀNA JANVARE

Signet Bank Investment Banking pārvaldes vadītāja

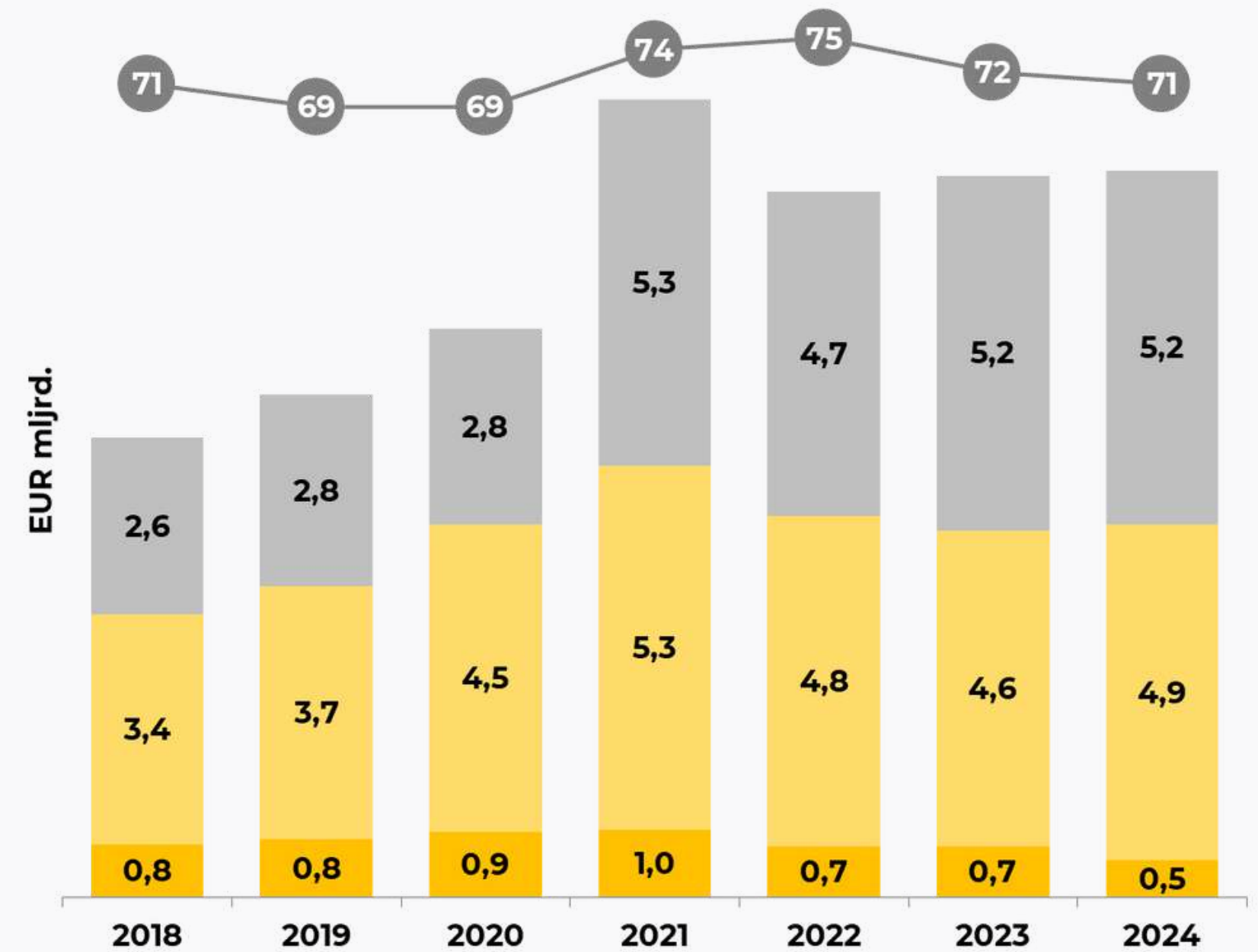
BALTIJAS KAPITĀLA TIRGUS ATTĪSTĀS

OBLIGĀCIJU TIRGUS LATVIJĀ IR PIEAUDZIS 5X, KAMĒR AKCIJU KAPITALIZĀCIJA IR SAMAZINĀJUSIES UZ PUSI

NASDAQ BALTIC KORPORATĪVĀS OBLIGĀCIJAS

NASDAQ BALTIC AKCIJU TIRGUS KAPITALIZĀCIJA

UZNĒMUMU IZAICINĀJUMI GATAVOJOTIES DEBIJAI KAPITĀLA TIRGŪ

FINANSĒJUMA PIESAISTEI VĒLAMS GATAVOTIES LAICĪGI

- **Izmērs:** tipisks Latvijas emitents ir mazs / vidējs uzņēmums (emisijas apjoms 5 – 20 milj. EUR):
 - Jebkuras sagatavošanās izmaksas veido salīdzinoši lielu % no kopējām emisijas izmaksām.
- **Sakārtota uzņēmumu grupas juridiskā struktūra.**
- **Kvalitatīvi finanšu pārskati:**
 - Auditēti konsolidētie finanšu pārskati (vēlams pēc IFRS), respektabls auditors;
 - Ieviestas regulāras «ziņošanas rutīnas».
- **Finanšu plānošana:**
 - Skaidras uzņēmuma attīstības stratēģijas un finanšu plāna izstrāde.
- **Sakārtota korporatīvā pārvaldība:**
 - Profesionālas (un neatkarīgas) padomes izveide;
 - Profesionāla vadības komanda;
 - Atbildību nodalīšana;
 - Atbilstošas iekšējās politikas un procedūras (piemēram, dividenžu politika).
- **Zināšanu trūkums par finansējuma piesaistes procesu kapitāla tirgū:**
 - Vidēji lieliem uzņēmumiem nereti nav finanšu direktora.

UZNĒMUMU IZAICINĀJUMI INVESTORU PIESAISTĒ

INSTITUCIONĀLO INVESTORU TRŪKUMS AR FOKUSU UZ VIDĒJA IZMĒRA EMISIJĀM

- **Latvijas galvenie investori:** pensiju plāni un privātais investors, ieguldījumu fondi ar fokusu ar Latvijas / Baltijas vērtspapīriem maz.
- **Mazās emisijas līdz €5 – 10 milj:** parasti balstās uz pieprasījumu no retail un / vai turīgām privātpersonām.
- **Lielas kvalitatīvas emisijas €50 milj+:** parasti ir interesantas arī vietējiem pensiju plāniem un citiem institucionāliem investoriem .
- **Vidēja izmēra emisijas (€10 – 50 milj):** ar privāto investoru naudu vien nepietiek, nepieciešams arī institucionālais investors:
 - Emisijas pārāk mazas lielai daļai vietējo pensiju plānu;
 - Emisijas pārāk mazas lielākajai daļai ārvalstu investīciju fondu;
 - Latvijā trūkst ieguldījumu fondu ar fokusu uz vietējā kapitāla tirgus instrumentiem.

PRIEKŠNOSACĪJUMI UN IZAICINĀJUMI UZNĒMUMIEM, KAS VĒLAS IZIET KAPITĀLA TIRGŪ

KRISTIĀNA JANVARE

Signet Bank Investment Banking pārvaldes vadītāja

PENSIJU KAPITĀLS

Kā veicināt ieguldījumus Latvijas izaugsmei?

2025. GADA 11. JŪNIJS